

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

16 maart 2006

VERSLAG

– van het Rekenhof –

over de overname van FWO-onderzoekers door Vlaamse universiteiten

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door mevrouw Anissa Tamsamani**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Linda Vissers;

mevrouw Kathleen Helsen, de heer Luc Martens, de dames Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de heren Karlos Callens, Gilbert Van Baelen, mevrouw Marleen Vanderpoorten;

de heer Ludo Sannen, mevrouw Anissa Temsamani, de heer Robert Voorhamme.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

mevrouw Cathy Berx, de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heer Jan Laurys;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van der Borgh;

de heer Chokri Mahassine, mevrouw Elke Roex, de heer Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Kris Van Dijck.

Zie:

37-B (2004-2005)

– Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie besprak op 9 maart 2006 het verslag van het Rekenhof over de overname van FWO-onderzoekers door Vlaamse universiteiten met de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming.

Op vraag van de commissie namen de heer Adri De Brabandere, eerste-adviseur-revisor, en de heer Johan Gaeremijn, hoofdcontroleur, namens het Rekenhof deel aan de vergadering.

1. Toelichting door de heer Adri De Brabandere, eerste-adviseur-revisor, en de heer Johan Gaeremijn, hoofdcontroleur, Rekenhof

A. Algemeen

De heer *Adri De Brabandere*, eerste-adviseur-revisor, licht toe dat het Rekenhof een onderzoek heeft ingesteld naar de rangschikkingsoperatie waarbij 172 vaste onderzoekers van het FWO, namelijk de bevoegd verklaarde navorsers, op 1 oktober 2000 in een van de graden van het zelfstandig academisch personeel (ZAP) van een Vlaamse universiteit werden benoemd. De vaste onderzoekers sloten met werkgever FWO een arbeidsovereenkomst, terwijl zij hun onderzoeksactiviteiten echter aan een onthaalinstelling (de universiteiten) uitoefenden.

De overheid besliste reeds in 1991 de formatie vaste FWO-onderzoekers te beperken tot 200. De voorbereidende werken bij de decreetsbepalingen die de rangschikkingsoperatie invoerden, bevatten de volgende overwegingen:

- het gevaar bestond dat er een toenemend beslag van de middelen van het FWO ontstond, ten nadele van jonge onderzoekers en nieuwe onderzoeksprojecten;
- deze groep van onderzoekers vormde een parallelle formatie die het voeren van een integraal personeelsbeleid door de universiteiten belemmerde;
- er groeide bij de vaste onderzoekers een ontevredenheid vermits zij niet als volwaardige academici werden beschouwd.

In 1999 besliste de decreetgever de rangschikking van de FWO-onderzoekers als lid van het ZAP bij

een Vlaamse universiteit mogelijk te maken. Hij heeft daartoe in het universiteitendecreet een artikel 181bis ingevoegd.

Artikel 181 van dat universiteitendecreet omvatte reeds de rangschikking uit 1991 van het vroegere vast wetenschappelijk personeel van de universiteiten om deze groep binnen de categorie van het ZAP te krijgen. Die operatie verliep echter niet probleemloos. Dit was aanleiding voor het Rekenhof om de rangschikkingsoperatie van 1 oktober 2000 van naderbij te bekijken.

Het Rekenhof volgt bij elk onderzoek een tegensprekelijke procedure. De bevindingen van het onderzoek werd in een eerste fase aan de twee betrokken departementen, het FWO én de universiteiten voorgelegd. Nadien werd de herwerkte versie aan de betrokken ministers voorgelegd. Hun antwoord werd in het rapport opgenomen.

Het onderzoek bestaat uit vier delen. Het eerste deel gaat over het regelgevend kader van de rangschikking en de weddevaststellingen die daaruit voortvloeien. Vervolgens werd onderzocht of het FWO door deze rangschikkingsoperatie meer financiële ruimte kreeg en welke invloed deze operatie had op de tewerkstellingskansen van jonge onderzoekers binnen het FWO en binnen het kader van het assiterend personeel van de universiteiten (AAP).

De derde onderzoeksvraag betrof de problematiek van de parallelle kaders. Ten slotte werd nagegaan of de rangschikkingsoperatie een invloed had op de algemene tevredenheid van de gerangschikten. Naast de tevredenheid wordt hier ook gesproken over de taakbelasting.

De heer *Johan Gaeremijn*, hoofdcontroleur, gaat meer gedetailleerd in op de bevindingen van het Rekenhof.

B. Rechtmatigheid van de rangschikkingsoperatie

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat 100 inschalingen in overeenstemming waren met artikel 181bis van het universiteitendecreet. Voor 72 personeelsleden vroeg het Rekenhof om een nadere verklaring van het toegekende salaris. De belangrijkste reden daartoe was de vaststelling dat de universiteiten de regelgeving niet op een eenvormige wijze hebben geïnterpreteerd. De universiteiten kregen op 1 oktober 1999 wat de wervingen en bevorderingen betreft een ruime autonomie. Bij de inschaling van de vaste onderzoekers van het FWO hebben sommige universiteiten,

ondanks het feit dat artikel 181bis een strikte regeling vastlegde, namelijk de toepassing van het principe van het onmiddellijke hogere salaris, gemeend dat ze met de personeelsleden mochten onderhandelen. In sommige gevallen heeft dit geleid tot een inschaling waarbij zes jaar anciënniteit extra werd toegekend. Zes jaar anciënniteit in de salarisschaal van hoofd-docent betekent bruto geïndexeerd 6713 euro.

Diezelfde universiteiten hebben ook gespeeld met de datum van ranginneming. Normaal gezien zijn er driejaarlijkse anciënniteitsverhogingen. Sommigen hebben als datum voor de ranginneming 1 oktober 2000 als uitgangspunt genomen. Door het feit dat sommige onderzoekers zes jaar anciënniteit bijkregen, moeten zij wachten tot 2006 voor een eerstvolgende verhoging.

Een ander bezwaar was het feit dat sommige universiteiten aan bepaalde vaste onderzoekers de hogere salarisschalen van de graden van docent en hoofd-docent hebben toegekend, terwijl dit alleen kan bij bevorderingen.

Andere oorzaken voor foutieve salarissvaststellingen waren de gebrekkige gegevensuitwisselingen tussen FWO en universiteiten m.b.t. uitbetaalde vakantiegelden en opdrachtbepalingen.

Nog een ander probleem is dat artikel 181bis retro-actief werd aangepast door het tertiair onderwijsdecreet van 20 april 2001. Daardoor hebben sommige universiteiten de paragrafen 3 tot en met 5 van het aangepaste artikel niet toegepast.

Ten slotte merkt de spreker op dat artikel 97, vijfde lid, van het universiteitendecreet het ten laste van de universiteiten komende jaarsalaris van gepromoveerde FWO-onderzoekers die voor 1 oktober 1999 werden benoemd of aangesteld in een ZAP-graad met een loutere onderwijsopdracht, beperkte. Na 1 oktober 1999 moesten nieuwe deeltijdse ZAP-opdrachten procentueel zijn. De op 1 oktober 1999 bestaande forfaitaire deeltijdse opdrachten dienden voor het academiejaar 2001-2002 in procentuele deeltijdse opdrachten te zijn omgevormd, met ten minste het behoud van hetzelfde jaarsalaris. Een deel van de FWO-onderzoekers waren ook deeltijds lid van het ZAP. Dit zorgde voor heel wat verwarring.

Hij besluit dat er rechtzettingen moeten gebeuren voor de vermelde 72 onderzoekers. Het Rekenhof heeft in het verslag opgemerkt dat dit moeilijk ligt.

Artikel 181bis van het universiteitendecreet bepaalt dat de universiteiten op 1 oktober 2000 een voorstel moesten doen. De gerangschikte personeelsleden konden dit voorstel weigeren, wat ook gebeurd is door 20 van hen. Als men op de diverse regelingen moet terugkeren, zal dit leiden tot heel wat moeilijkheden. Daarom stelt het Rekenhof een decretale regeling voor die een oplossing moet bieden.

C. Impact van de overname op FWO- en BOF-werking

De heer *Johan Gaeremijn* vervolgt dat het Rekenhof nagegaan heeft of de financiële middelen van FWO en BOF als gevolg van deze operatie verruimden. Tevens onderzocht het Rekenhof welke trends zich in de tewerkstelling van het AAP aan de universitaire instellingen voordeden.

Bij de rangschikkingsoperatie werd de salariskost van de vaste onderzoekers integraal overgeheveld van het FWO naar het BOF. Voor het FWO betekende dit impliciet een nuloperatie. Niettegenstaande dit stelde het Rekenhof vast dat de rangschikkingsoperatie toch een aantal financiële neveneffecten heeft gehad voor het FWO.

Zo was er een toename van de werkgeversbijdragen die het FWO aan de RSZ diende te betalen ten belope van 2.231.042 euro. Het FWO was op basis van een koninklijk besluit vrijgesteld van werkgeversbijdragen zolang het onderzoekersbestand niet verminderde. Door de overheveling verminderde het aantal onderzoekers en verloor het FWO de vrijstelling.

Een tweede meerkost was een gevolg van de overname van de premie die het FWO voor de groepsverzekering van de betrokkenen moest betalen. Alhoewel deze premie ten belope van 1.487.979 euro grotendeels wegviel, verplichtte de aangepaste beheersovereenkomst van 18 oktober 2000 met het FWO dat men met een verzekeringsmaatschappij een polis diende af te sluiten ter dekking van een aanvullend overlevingspensioen voor de vaste onderzoekers die naar het ZAP overstapten. Bedoeling was een gelijkschakeling te bekomen tussen de vroegere vaste onderzoekers en de leden van het ZAP die hun volledige carrière aan een universiteit hebben doorgebracht. Het FWO diende de kostprijs van de premies te dragen.

Een ander financieel gevolg betreft de verhoging van de beheerskosten. Sinds 1 januari 2001 mag het FWO

voor het beheer van zijn subsidie maximaal 6 percent aanrekenen, in plaats van 5 percent.

Daarnaast mag het FWO aan de onthaalinstellingen een overheadkost aanrekenen van maximum 10 percent. Dit wordt verantwoord door de meerkosten die de aanwezigheid van met FWO-middelen gefinancierde tijdelijke onderzoekers in de instellingen met zich brengen. Het FWO mag jaarlijks dit percentage bepalen.

De heer Gaeremijn besluit dat de subsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan het FWO door de overheveling in de periode 1999-2003 met 8,11 percent is gedaald. In 2001 kreeg het FWO echter een subsidieverhoging van 7.295.506 euro. Deze aangroei heeft een positief effect gehad op de tewerkstelling van jonge onderzoekers en op de financiering van nieuwe onderzoeksprojecten. Het aantal predocorale onderzoekers is in de periode 1999-2003 gestegen met 71 FTE's en het aantal postdoctorale onderzoekers met 115 FTE's. De uitgaven voor onderzoeksprojecten zijn gestegen met 13,19 percent.

Wat het effect op de evolutie van het AAP aan de universiteiten betreft, bleek uit onderzoek van het Rekenhof dat het aantal assistenten in dezelfde periode met 85,80 FTE's is gedaald. Daarbij moet men opmerken dat er een sterke verschuiving was naar doctor- en praktijkgebonden assistenten.

D. Parallel kader zonder zeggenschap universiteiten

De heer *Johan Gaeremijn* brengt aan dat bij de voorbereiding van de decreetsbepalingen over de rangschikking één van de bekommernissen het wegwerken van het parallelle kader van onderzoekers was, van wie de opdracht gelijk liep met die van het eigen ZAP. Vermits 20 onderzoekers verkozen om bij het FWO te blijven, werd het parallelle kader niet opgedoekt. Zij zitten in een overgangsfase die tot 30 september 2010 kan duren, afhankelijk van beslissingen van de universiteitsbesturen.

Uit de parlementaire voorbereiding van de decreetsbepalingen blijkt dat het wetenschappelijk onderzoek geen schade mocht ondervinden van de rangschikkingsoperatie. Daarom heeft men in het BOF-besluit van 8 september 2000 ingeschreven dat de onderwijsopdracht van deze onderzoekers beperkt moest blijven tot 60 lesuren per semester of bij overschrijding daarvan, ten hoogste tot het niveau van de onderwijsopdracht op 1 oktober 2000.

Het Rekenhof kon om twee redenen geen sluitende conclusies verbinden aan het onderzoek van de onderwijsopdracht: er is geen definitie van het begrip academisch onderwijs en er is geen nulmeting geweest op 1 oktober 2000.

Het Rekenhof heeft tevens nagegaan of er ook nog andere parallelle kaders zijn die aan de criteria beantwoorden zoals opgenomen in de parlementaire voorbereiding. Zo bleek dat er nog andere personeelsleden van andere rechtspersonen op zowel pre- als postdoctoraal niveau tewerkgesteld waren. De universiteiten hebben over deze personeelsleden geen beslissingsrecht. De andere rechtspersonen werven deze mensen aan en stellen ze tewerk bij de universiteiten.

Uit het onderzoek bleek evenwel dat bepaalde arbeidsovereenkomsten letterlijk stellen dat de onderzoekers die aangeworven werden door die andere rechtspersonen, onder het hiërarchisch gezag geplaatst worden van de onthaaluniversiteit. Het Rekenhof wijst daarbij op de naleving van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers. Artikel 30 van deze wet verbiedt namelijk deze constructies met uitzondering van het begin en het einde van de arbeidstijd.

E. Tevredenheid bij de gerangschikte onderzoekers

Het Rekenhof heeft in de rand van dit onderzoek de tevredenheid van de gerangschikte personeelsleden van het FWO onderzocht. Daaruit blijkt dat de rangschikking geen systematische wijzigingen met zich meebracht op het vlak van de globale tevredenheid met het statuut, noch in positieve, noch in negatieve zin. Er zijn slechts kleine verschuivingen in de tijdsbesteding, waarbij iets meer tijd ging naar onderwijs, vertegenwoordiging in raden en organen en administratie, en iets minder naar eigenlijk onderzoek. Ook de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden kenden weinig systematische veranderingen.

F. Algemene conclusie en aanbevelingen

De heer *Adri De Brabandere* formuleert de algemene conclusies.

De rangschikkingsoperatie van de FWO-onderzoekers is althans op het vlak van de salaristoekenning volgens het Rekenhof niet rechtmatig verlopen. De operatie heeft ook geen extra financiële middelen voor het FWO opgeleverd. Het aantal jonge onder-

zoekers bij het FWO is weliswaar gestegen, maar daartegenover staat dat het aantal assistenten bij de universiteiten is gedaald. De problematiek van de parallelle kaders is nog niet opgelost. Er blijven een twintigtal personeelsleden die nog niet gerangschikt zijn. Bovendien blijkt dat er nog andere parallelle kaders bestaan.

De spreker brengt twee aanbevelingen van het Rekenhof aan die vermeldenswaard zijn.

Ten eerste beveelt het Rekenhof aan dat een dergelijke operatie als deze rangschikking zorgvuldig moet worden voorbereid. De beweegredenen zouden vooraf duidelijker moeten zijn. De universitaire regelgeving is reeds erg complex. Daarom zouden decretale bepalingen van bij het begin definitief moeten zijn in plaats van ze retroactief te wijzigen.

Als tweede aanbeveling stelt het Rekenhof de vraag of het niet aangewezen is om het fenomeen van de parallelle kaders grondig en algemeen te bestuderen.

2. Replik van de minister

De heer *Frank Vandenbroucke*, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, feliciteert het Rekenhof met het uitvoerige onderzoeksverslag over de rangschikking van de vaste FWO-onderzoekers in het zelfstandig academisch personeel van de Vlaamse universiteiten. De overheid zelf concentreert zich heel erg op het uitwerken van nieuwe regelgeving en is daarbij te weinig bezig met het evalueren of deze regelgeving wel de gewenste effecten bereikt heeft. Hij vindt het positief dat het Rekenhof de universiteiten en de administraties Onderwijs en Wetenschap en Innovatie de kans gegeven heeft te reageren op een eerste versie van het onderzoeksverslag alvorens de definitieve versie op te stellen.

De rangschikking van de vaste FWO-onderzoekers in het ZAP-kader is bij het Onderwijsdecreet X van 18 mei 1999 in artikel 181bis van het universiteiten-decreet van 12 juni 1991 ingeschreven. Het decretale kader is daarna nog een paar keer bijgesteld. Deze wijzigingen waren onder meer nodig om te garanderen dat de onderzoekers door de rangschikking geen inkomensverlies zouden leiden. De minister weet dat de manier waarop de regeling van deze toch wel complexe materie tot stand gekomen is – bij amendement en met bijsturingen achteraf – wetgevingstechnisch

zeker niet optimaal en niet bevorderlijk was voor de rechtszekerheid en duidelijkheid van de rangschikkingsoperatie. De Vlaamse overheid heeft de voorbije jaren duidelijk werk gemaakt van een verbetering van de kwaliteit van de regelgeving. Zo is op 1 januari 2005 de reguleringsimpactanalyse of RIA ingevoerd waarin duidelijk het doel, de noodzaak en de effecten van nieuwe regelgeving moet beschreven worden. Daarnaast is er ook het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs waarin zowel de vakbonden als de besturen bij het regelgevend proces betrokken worden.

De wijzigingen aan het decretale kader hebben de rangschikking van de vaste onderzoekers door de universiteiten zeker bemoeilijkt. Het Rekenhof oordeelt dat er voor 72 van de 172 rangschikkingsdossiers een nadere bespreking nodig is. Dat betekent volgens de minister niet dat de rangschikking sowieso fout is. In een aantal gevallen gaat het om een interpretatieverschil tussen de overheid en het Rekenhof. Het duidelijkste voorbeeld is de rechtstreekse inschaling in de tweede salarisschaal van docent en hoofddocent die volgens de minister en zijn voorgangers wel en volgens het Rekenhof niet kan. Zoals aangekondigd in zijn antwoord zal deze mogelijkheid onbetwistbaar in het universiteitendecreet ingeschreven worden. Een ander geval is de berekeningsbasis voor het onmiddellijk hogere salaris waar hij in tegenstelling tot het Rekenhof van oordeel is dat dit op basis van de weddesituatie op 1 oktober 2000 moet gebeuren.

De minister onderstreept dat alleen al deze twee interpretatieverschillen maken dat 23 te bespreken dossiers in feite in orde zijn. Daarnaast zijn zeker 14 dossiers naar aanleiding van de opmerkingen van het Rekenhof door de universiteiten zelf al geregulariseerd of zullen weldra geregulariseerd worden. Op die manier is het aantal dossiers met mogelijke problemen reeds gereduceerd tot 45. De onderwijsadministratie gaat na of en op welke manier deze resterende dossiers moeten geregulariseerd worden. Dit is een complexe aangelegenheid die de nodige tijd vergt. Een regularisatie van een bepaalde situatie mag er immers niet toe leiden dat er daardoor in andere gevallen problemen ontstaan. Voor een aantal gevallen zal er allicht een decreetswijziging nodig zijn. Hij zal hiervoor te gepasten tijde de nodige voorstellen indienen.

Naast de rechtmatigheid van de eigenlijke rangschikking van de vaste FWO-onderzoekers heeft het Rekenhof ook nagegaan of de in de memorie vermelde doelstellingen om tot deze rangschikking over

te gaan gerealiseerd zijn. De minister is daar in zijn antwoord aan het Rekenhof reeds uitvoerig op ingegaan, maar wil hier een aantal elementen nog even benadrukken.

De categorie van vaste onderzoekers is oorspronkelijk in het FWO ingevoerd om de doorstroom van toponderzoekers naar het gewone personeelskader van de universiteiten te bevorderen. Deze doorstroom verliep echter moeizaam waardoor er geleidelijk aan binnen het FWO een structurele groep van vaste onderzoekers ontstond. De vaste onderzoekers werkten aan de universiteiten met quasi dezelfde opdracht als het gewone zelfstandig academisch personeel zonder effectief tot het ZAP te behoren. Door de rangschikking zijn de meeste FWO-onderzoekers nu volwaardig lid geworden van het ZAP. Het is zeker niet zo dat de gerangschikte onderzoekers een aparte categorie binnen het ZAP vormen. Wel heeft de decreetgever door een overheveling van BOF-middelen naar de gewone werkingsmiddelen de mogelijkheid van onderzoeksmandaten binnen het ZAP gecreëerd. De meeste onderzoeksmandaten worden momenteel uitgeoefend door gerangschikte FWO-onderzoekers. Uit gegevens van de universiteiten blijkt dat ondertussen reeds 20 onderzoekers naar een gewone academische opdracht doorgestroomd zijn. Op die manier is ruimte ontstaan voor andere ZAP-leden om binnen het ZAP een onderzoeksmandaat op te nemen.

Het Rekenhof merkt terecht op dat er aan de universiteiten nog andere analoge parallelle kaders werkzaam zijn. Het gaat hier om onderzoekers naast het AAP die bezoldigd worden met een beurs van het FWO, IWT of VIB. Het grote verschil is volgens de minister dat het in de analoge kaders om tijdelijke mandaten gaat, wat automatisch een continue in- en doorstroom van nieuwe personen met zich meebrengt, hetgeen nauwelijks het geval was bij de vaste FWO-onderzoekers. Om die reden mag er uit het wegwerken van het parallelle kader van de vaste FWO-onderzoekers niet zo maar geconcludeerd worden dat er een gelijkaardige operatie nodig is voor de andere parallelle kaders. Hij heeft op dit moment alleszins nog geen plannen in die richting. De fundamentele kwestie is de erosie van de eerste geldstroom doordat de kosten van onderzoek onvolledig worden doorgerekend ten laste van de tweede en derde geldstroom. In het algemeen is de financiële ruimte onvoldoende om postdoctorale onderzoekers te laten doorstromen naar de ZAP-formatie.

Het gebrek aan doorstroom had tot gevolg dat de vaste onderzoekers door de stijgende loonkosten en de groepsverzekering steeds meer beslag legden op

de financiële middelen van het FWO waardoor er minder geld overbleef voor jonge onderzoekers en onderzoeksprojecten. De laatste jaren is het aantal onderzoekers enorm toegenomen. Het gaat vooral om jonge bursalen. Volgens de cijfers van de Vlaamse Interuniversitaire Raad waren er in 2005 1653 doctoraatsbursalen meer dan in 2000. Dit is een stijging met 40 percent. Bij de postdoctorale onderzoekers gaat het om een stijging van 237 onderzoekers of een kleine 18 percent in vergelijking met het jaar 2000. Daar staat wel tegenover dat het aantal gewone assistenten over dezelfde periode met 328 eenheden of ruim 20 percent afgenomen is. Zoals de minister in zijn antwoord aan het Rekenhof reeds aangegeven heeft, is deze terugval grotendeels te verklaren door het opheffen van de maximumnorm voor de praktijkassistenten. Bij de praktijkassistenten is er dan ook een grote toename merkbaar.

Ondanks een aantal onvolkomenheden mag de rangschikking van de vaste FWO-onderzoekers in het ZAP volgens de minister als geslaagd beschouwd worden. De doelstellingen zijn grotendeels bereikt.

3. Bespreking

De heer *Gilbert Van Baelen* merkt op dat de rangschikkingsoperatie een eenmalig gebeuren was. Het was daarbij de bedoeling enerzijds ruimte te geven aan het FWO en anderzijds aan de betrokken onderzoekers meer perspectief te bieden.

Hij wijst er op dat het parallelle circuit een uitdrukkelijke keuze is geweest om te vermijden dat men een gigantisch vast kader diende te creëren door hen bijvoorbeeld allemaal ZAP'ers te maken. Hij is van mening dat men de ZAP'ers meer moet verantwoordelijk maken zowel binnen de universiteit als naar buiten toe, zoals bijvoorbeeld op internationaal vlak. Hij pleit dan ook voor meer flexibiliteit van het ZAP-personeel.

Men zal met een parallel kader blijven zitten omdat dit gebaseerd is op de wijze waarop de wetenschappelijke onderzoeksfinanciering via de diverse geldstromen tot stand komt. De universiteiten worden daarbij geconfronteerd met een moeilijke evenwichtsoefening. In die zin steunt hij de tussenkomst van de minister.

Tot slot stelt hij dat artikel 65 van het universiteiten-decreet niet stelt dat men én aan onderwijs én aan onderzoek én aan maatschappelijke dienstverlening moet doen. Dit was alleszins niet de bedoeling van

het artikel. Bij de evaluatie van het academisch personeel wordt dit door bepaalde instellingen echter wel als dusdanig ingevuld.

De heer *Adri De Brabandere* antwoordt met betrekking tot de parallelle kaders dat de zorg van het Rekenhof de mogelijkheid betreft om een goed en onderbouwd personeelsbeleid te voeren. De vraag daarbij is of deze parallelle kaders de beleidskracht van de universiteiten niet belemmert.

Wat de toepassing of interpretatie van artikel 65 betreft, verduidelijkt de spreker dat de FWO-onderzoekers van de rangschikkingsoperatie binnen het universiteitendecreet moeilijk te situeren zijn. Het is niet helemaal duidelijk of men hen volledig als ZAP'ers, dan wel als een aparte groep moet beschouwen. Dat uit zich onder meer in artikel 65. Het is reeds een oud standpunt van het Rekenhof dat ieder academisch personeelslid zowel aan onderwijs als aan onderzoek moet doen.

De heer *Johan Gaeremijn* onderstreept dat het vertrekpunt van het onderzoek de parlementaire voorbereidingen waren van de regelgeving ter zake. Het Rekenhof heeft voortgebouwd op die zaken die de decreetgever als problematisch ervoer. Als het Rekenhof een globale studie vraagt, is het aan de beleidsverantwoordelijken om na te gaan wat aanvaardbaar of niet aanvaardbaar, wat wenselijk of wat niet wenselijk is. Als de beleidsmakers ermee akkoord gaan dat binnen één labo de personeelsleden op vier of vijf verschillende manieren bezoldigd worden, dan legt het Rekenhof zich daarbij neer.

Een ander voorbeeld betreft de autonomie van de universiteiten inzake de AAP. Het Rekenhof heeft bij een vorig onderzoek vastgesteld dat de wijze van inschaling per universiteit verder uit elkaar groeit. Alleen het FWO past een oudere regelgeving toe waardoor een assistent die van universiteit verandert, met collega's zal werken die totaal anders ingeschaald werden. In die zin zijn er nog tal van toetsingen mogelijk. Een globale studie zou kunnen aantonen wat al dan niet wenselijk is.

De heer *Adri De Brabandere* wijst tot slot nog op het juridisch probleem met betrekking tot de naleving

van de wet van 24 juli 1987 waarover melding werd gemaakt in het verslag en dat nog steeds hangende is. Het Rekenhof heeft daar geen uitspraak over gedaan.

De verslaggever,

Anissa
TEMSAMANI

De voorzitter,

Monica
VAN KERREBROECK
